

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17379>

Özet

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i, ö?rencilerin okul ortam?nda verilen beden e?itimi derslerine yönelik gösterdikleri e?ilim, ilgi ve tutum düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Ölçek, orijinal formunun Türk kültürüne uyarlanması sonucu ortaya çıkmıştır. Bu uyarlama çalışması, 2015 yılında Mustafa Kay?han Erba?, Halil Ünlü ve Ye?im Kalemo?lu-Varol tarafından gerçekleştirilmi? olup, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik analizleri bu çalışmada ile sağlanmıştır. Ölçek, ö?rencilerin **fiziksel aktiviteye** yönelik motivasyonel durumları ve derse katılm istekliliklerini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Bu araç, e?itim bilimleri ve spor psikolojisi alanlarında, beden e?itimi programları etkinliğini de?erlendirmek ve ö?rencilerin derse karşı geli?tirdikleri olumlu veya olumsuz yaklaşımları tespit etmek için kullanılmaktadır. Ölçe?in uyarlama çalışması, Türk örnekleminde ölçe?in orijinal yapısını koruduğunu ve yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Beden E?itimi, Yatk?nl?k, Ö?renci Tutumu, Psikometri, Ölçek Uyarlaması, Fiziksel Aktivite, E?itim Bilimleri.

Yazarlar

Mustafa Kay?han Erba?, Halil Ünlü, Ye?im Kalemo?lu-Varol.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ortaokul ve lise düzeyindeki ö?rencilerin beden e?itimi derslerine karşı sahip oldukları **yatk?nl?k** düzeylerini, yani derse yönelik genel e?ilim, motivasyon ve tutumları nicel olarak ölçmektir. Bu ölçüm, ö?rencilerin derse ne kadar istekli katıldıkları, ders içeriğine ne kadar de?er verdiklerini ve fiziksel aktiviteyi yapmaları bir parçası olarak ne ölçüde benimsediklerini belirlemeyi hedefler.

Elde edilen veriler, beden e?itimi ö?retmenlerine ve e?itim yöneticilerine, dersin içeriğini ve pedagojik yaklaşımları ö?rencilerin ihtiyaçlarına ve tutumlarına göre ayarlama konusunda rehberlik eder. Ölçek, e?itim ortamlarında ö?renci motivasyonunu arttırmaya yönelik stratejiler geli?tirmek için bir temel veri kaynağı sunar.

Yapı

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i, genellikle ö?rencinin beden e?itimi dersine karşı geli?tirdiği bilişsel, duyuşsal ve davranışsal e?ilimleri içeren çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı,

ö?rencinin derse kar?? alg?lanan de?erini, derse kat?lma iste?ini ve fiziksel aktiviteye yönelik genel tutumunu temsil eden alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, ö?rencilerin beden e?itimi dersine kar?? gösterdikleri **predispozisyonun** derecesini belirleyerek, spor ve sa?l?kla ilgili davran??lar?n?n temelini anlamaya yard?mc? olur.

Ölçe?in orijinal yap?s?, uyarlama çal??mas? s?ras?nda Türk kültürüne özgü farklılıklar göz önünde bulundurularak test edilmi? ve do?rulanm??t?r. Bu yap?, ö?rencilerin derse olan içsel motivasyonunu ve dersin faydalar?na olan inançlar?n? kapsayan temel psikolojik faktörleri içerir.

Geçerlik

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Erba? ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan detaylı olarak incelenmi?tir. Geçerlik çal??malar?nda a??r?kl? olarak **yap? geçerli?i** üzerinde durulmu?tur.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarlı oldu?unu göstermi?tir.

Kriter Geçerli?i: ?lgili de?i?kenlerle olan korelasyonlar incelenerek ölçe?in **kriter geçerli?i** de desteklenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in beden e?itimi dersine yönelik tutumlar? güvenilir bir ?ekilde ay?rt edebilme kapasitesini teyit etmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı ko?ullara kar?? ne kadar tutarlı oldu?unu göstermektedir. Erba? ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, iç tutarlılık güvenilirli?i öncelikli olarak de?erlendirilmi?tir.

?ç Tutarlılık: Ölçe?in genel güvenilirli?i, maddeler aras?ndaki korelasyonu gösteren **Cronbach Alfa** katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Kararlılık (Test-Tekrar Test): Ölçe?in zaman içinde kararlılı??n? ölçmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yap?lm?? olabilir, ancak bu bilgi orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Genel olarak, elde edilen yüksek güvenilirlik katsayılar?, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i'nin psikometrik uygunlu?unu test etmek amacıyla hem Aç?mlay?c? hem de Do?rulay?c? Faktör Analizleri uygulanm??t?r. Uyarlama sürecinde, ölçe?in

Türkçe versiyonunun orijinal ölçe?in faktör yap?s?yla örtü?üp örtü?medi?i kritik bir öneme sahiptir.

Öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ile madde yükleri ve faktör yap?s? incelenmi?, ardından elde edilen yap?n?n teorik modellerle uyumu Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu desteklemi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? orijinal çal??mada belirtilmemi?tir, ancak tutum ölçekleri tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi format kullan?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: E?itim ça??ndaki ö?renciler.

Age Group: Ortaokul ve lise ö?rencileri (Genellikle 12-18 ya? aral??).

Population Details: Türkiye'deki çe?itli e?itim kademelerinde ö?renim gören ö?renciler.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formu.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Spor E?itimi, Ö?renci Motivasyonu, Likert Ölçe?i, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Türk Uyarlamas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: kayihan@aksaray.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mustafa Kay?han Erba?)

Correspondence Address: Mustafa Kay?han Erba? (Aksaray Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aksaray, Türkiye - Çal??ma dönemi bilgisine dayanarak tahmini)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Türkçe Uyarlama): 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Mustafa

Kay?han Erba? ile ileti?im kurulmas? önerilir. ?leti?im e-posta adresi: kayihan@aksaray.edu.tr. Ticari kullan?m için izinler ayr?ca görü?ülmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [beden-egitimi-dersi-yatkinlik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Erba?, M. K., Ünlü, H. ve Kalemö?lu-Varol, Y. (2015). Turkish Conformation of the Physical Education Predisposition Scale: A validity and reliability study. *Journal of Educational Sciences Research*, 5(1), 115-126.

Beden E?itimi Dersi Yatk?nl?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan bulunmamaktad?r. Maddeler, yukar?da belirtilen referans makalesinde veya sa?lanan PDF dosyas?nda yer almaktad?r.